

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра **_Фінансового менеджменту та фондового ринку**

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності
072 Фінанси, банківська справа та страхування

освітньо-професійна програма
Фінанси, фінансовий менеджмент та страхування

на тему: **«Інвестиційна діяльність комерційного банку»**

Виконавець:
студентка ЦЗФН

Задойко Мілена Петрівна

/підпис/

Науковий керівник:
к.е.н., доцент

Лапіна Ірина Сергіївна

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Успішний розвиток банківської системи та економіки країни активізує інвестиційний процес за допомогою участі банків. Банківську установу цікавить економічне середовище, яке потрібно тримати в стабільному стані. Стабільність економічного середовища є необхідною умовою для банківської діяльності та економічного розвитку, яке певною мірою залежить від стійкості банківської системи та ефективного функціонування.

На сьогоднішній день одним із основних завдань реформування національної економіки України є активізація інвестиційної діяльності та формування її нового організаційно-правового економічного механізму, що має відповідати вимогам подолання кризи й оздоровлення економіки. Банки проявляють значну зацікавленість у вкладенні коштів у інвестиційні цінні папери (портфельні інвестиції), що і визначає їх подальшу інвестиційну діяльність. Цінним папером вважається документ, що є самостійним об'єктом прав та засвідчує зобов'язання між особою, що їх видала, та тією, яка є їх власником. Вважається, що переведення активів у цінні папери здатне забезпечити досягнення ліквідності, підвищення дохідності та вкладень, а також зберегти кошти банку з мінімальними ризиками.

Основною ціллю інвестиційної діяльності банку є забезпечення надійності зберігання банківських коштів, підвищення їх ліквідності, доходу та диверсифікації. Саме тому варто приділити значну увагу дослідженню інвестиційного портфелю банку, як основного інструменту забезпечення оптимального співвідношення прибутковості та ризику інвестицій. Основною задачею портфельного інвестування є покращення умов інвестування, шляхом комбінації ряду інвестиційних характеристик для забезпечення стійкості доходу та мінімізації ризиків.

Питанням розвитку банківської інвестиційної діяльності, аналізу діяльності банків на ринку цінних паперів присвячено праці відомих вчених таких як: І. А. Бланк, Д. М. Гладких, Б. В. Губський, К. Г. Зуллас, О. В. Мертенс, М. І. Бірман, О. М. Буренін, Є. Ф. Жуков. Серед закордонних вчених варто відзначити наукові роботи Г. Марковіца, Д. Сінкі, У. Шарпа, В. Уоскіна та ін.

Значимість зазначених проблем, необхідність їх вирішення та актуальність викладених аспектів обумовили вибір теми кваліфікаційної роботи, визначили мету, завдання і напрями дослідження.

Метою дослідження є дослідження теоретичних засад інвестиційної діяльності комерційного банку та розробка шляхів щодо удосконалення управління інвестиційною діяльністю АТ «Альфа-Банк».

Завдання дослідження:

- розглянути поняття, сутність та основне значення інвестиційної політики комерційного банку;
- визначити сутність інвестиційного портфелю комерційного банку;
- визначити основні методи управління інвестиційною діяльністю та їх вплив на фінансове становище комерційного банку;

- здійснити аналіз діяльності комерційних банків на інвестиційному ринку України
- здійснити аналіз фінансової діяльності АТ «Альфа-Банк»;
- провести оцінку інвестиційної діяльності АТ «Альфа-Банк»;
- дослідити світовий досвід управління інвестиційним портфелем міжнародних фінансових установ
- зробити прогноз результатів інвестиційної діяльності АТ «Альфа-Банк» за допомогою регресійного аналізу;
- на основі проведеного аналізу визначити основні проблеми в інвестиційній діяльності АТ «Альфа-Банк» та сформулювати пропозиції з її удосконалення.

Об'єктом дослідження є економічні процеси, пов'язані з інвестиційною діяльністю комерційних банків.

Предметом дослідження є теоретичні та практичні основи управління інвестиційною діяльністю АТ «Альфа-Банк».

Методи дослідження. У процесі дослідження застосовувалися загальнонаукові та спеціальні методи пізнання економічних явищ і процесів. В процесі виконання роботи були використані загальнонаукові методи дослідження: логічний, аналітичний, системний та порівняльний методи дослідження. При вирішенні конкретних завдань щодо удосконалення інвестиційних процесів комерційного банку використовувалися такі методи, як: абстрагування від несуттєвого при виявленні основних факторів, які впливають на систему управління інвестиційною діяльністю банку та прийоми статистичних методів..

Інформаційною базою дослідження є законодавство України, яке регулює зокрема процеси управління інвестиційною діяльністю комерційних банків, а також монографічні видання, наукові публікації зарубіжних та вітчизняних дослідників, електронні ресурси, звіти та аналітичні матеріали, дані звітності офіційних статистичних збірників та звітність АТ «Альфа-Банк».

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, використаних джерел, додатків. Загальний обсяг роботи становить 80 сторінок, включаючи 16 таблиць, 18 рисунків, 3 додатка і список використаної літератури із 43 найменувань.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **«Теоретичні засади здійснення інвестиційної діяльності комерційним банком»** визначено теоретичні аспекти здійснення інвестиційної діяльності комерційним банком. Визначена сутність інвестиційного портфелю комерційного банку. Вивчені основи та методи управління інвестиційною діяльністю комерційного банку

У другому розділі **«Аналіз інвестиційної діяльності комерційного банку на прикладі АТ «Альфа Банк»** охарактеризована

діяльність комерційних банків на інвестиційному ринку України. Проведено аналіз основних показників діяльності банку АТ «Альфа-Банк» та визначена позиція банку на ринку фінансових послуг. Досліджені особливості інвестиційної діяльності банку та проведено оцінку її ефективності.

У третьому розділі «*Шляхи вдосконалення інвестиційної діяльності комерційного банку*» розглядаються інструменти активізації інвестиційної діяльності комерційного банку. Проведено обґрунтування напрямів удосконалення інвестиційної діяльності АТ «Альфа-Банк».

ВИСНОВКИ

В процесі виконання даної кваліфікаційної роботи було з'ясовано, що інвестиційна діяльність банку відіграє одну із найважливіших ролей у загальній системі управління бізнесовою діяльністю. Банк виступає ключовим учасником інвестиційних відносин та акумулює великі обсяги фінансових ресурсів за допомогою використання кредитних і фінансових ресурсів та передає їх наступним учасникам інвестиційної діяльності, що сприяє фінансово-економічному розвитку держави. Саме тому дана сфера потребує значної уваги.

Банківська інвестиційна політика – це частина основної банківської політики, яка націлена на визначення пріоритетних напрямків інвестиційної діяльності та їх регулювання задля досягнення основної мети банку та раціонального використання його ресурсів із мінімізацією виникнення ризиків.

У процесі розробки інвестиційної політики банк керується рядом принципів. Інвестиційна політика банку в першу чергу пов'язана з управлінням портфелем цінних паперів. Та основною його метою є отримання максимальних доходів із мінімальною можливістю виникнення ризиків.

Діяльність банку як інвестора на ринку цінних паперів полягає у формуванні інвестиційного портфеля. До портфелю включаються цінні папери, що знаходяться у власності банку, і зорієнтовані як на власне володіння, так і на перепродаж; до інвестиційного портфеля банку можуть бути віднесені також цінні папери, які входять до резервів другої черги; інвестиційний портфель банку може включати цінні папери, що емітовані резидентами та нерезидентами України і допущені до обігу на фондовому ринку України відповідно до закону України «Про цінні папери та фондовий ринок»; похідні щодо цінних паперів фінансові інструменти (ф'ючерси та опціони на цінні папери та ринкові індекси) можуть використовуватися у складі портфеля для зниження рівня ризику; неакціонерні вкладення банку в статутні капітали підприємств та організацій, що оформлені цінними паперами, розглядаються як інвестиційні.

Ведучи мову про проблему формування портфеля за основними напрямками інвестиційної діяльності банку, які дозволяють обґрунтовано підходити до вибору стратегії управління та прийняття ризикових

інвестиційних рішень щодо вибору об'єктів інвестування на основі заданої вихідної інформації, слід зазначити, що для її вирішення необхідно ідентифікувати перелік характеристик, на основі яких описується інвестиційна альтернатива, а також показники, що можуть бути використані у якості критерію прийняття оптимального ризикового інвестиційного рішення. Для цього необхідно розраховувати оптимальну структуру портфеля акцій для комерційних банків України з можливістю залучення та подальшого використання різних видів активів як динамічної системи моделювання розміщення інвестицій, що здійснюється у відповідності до однієї зі сформованих перспектив.

В даній роботі ми дослідили інвестиційну діяльність АТ «Альфа-банк» та з'ясували, що він веде активну діяльність на фондовому ринку. Підсумовуючи результати проведеного аналізу ми можемо зауважити, що інвестиційний портфель АТ «Альфа-банк» включає цінні папери НБУ, а також цінні папери в портфелі на продаж, до погашення та в торговому портфелі. Фінансово-економічний стан АТ «Альфа-банк» є стабільно високим, про що нам говорить зростання обсягу активів, зобов'язань та власного капіталу. В цілому банк є достатньо надійним, захищеним та стабільним. Нормативи, встановлені Національним банком України виконуються в повному обсязі. Також, в процесі проведення аналізу кредитних ризиків ми з'ясували, що АТ «Альфа-банк» за останні роки не наражає себе та клієнтів на додаткові ризики.

На сьогоднішній день АТ «Альфа-банк» є одним із лідерів інвестиційного ринку. Ми з'ясували, що динаміка обсягу інвестиційного портфелю є позитивною та має тенденцію до зростання. Банк щороку прикладає зусиль для зростання обсягів вкладень в інвестиційні цінні папери. Окрім цього, варто зазначити, що інвестиційна політика АТ «Альфа-банк» є достатньо ефективною та здійснюється з урахуванням діючого законодавства України. Після проведення аналізу інвестиційної діяльності АТ «Альфа-банк» ми можемо зробити висновок, що наразі банк зацікавлений у збільшенні обсягів інвестиційної діяльності, про що свідчить систематичне зростання вартості портфелю цінних паперів.

Також ми визначили, що значний вплив на оптимізацію інвестиційних процесів АТ «Альфа-банк» мають державні процеси. Банку досить складно контролювати ситуацію на ринку цінних паперів в наявних умовах, проте нами було запропоновано ряд заходів по контролю інвестиційної діяльності на внутрішньобанківському рівні, що допоможуть уникнути додаткових ризиків.

На превеликий жаль, не зважаючи на те, що АТ «Альфа-банк» виступає одним із лідерів інвестиційного ринку, існує ряд недоліків, з якими можна стикнутись у процесі здійснення інвестиційної діяльності. От наприклад на офіційному сайті банку фактично відсутня розширена інформація щодо всіх інвестиційних послуг, що пропонуються клієнтам. На сайті банку також відсутня інформація щодо вартості банківських інвестиційних послуг. Підсумовуючи, усе перелічене знижує вірогідність стрімкого розвитку АТ «Альфа-банк» на інвестиційному ринку.

Для того, аби сприяти зростанню ефективності інвестиційної діяльності АТ «Альфа-банк» ми пропонуємо:

- провести ряд заходів, аби залучати клієнтів - фізичних осіб до інвестиційної діяльності банку;
- надати можливість більшій кількості потенційним інвесторам, що знаходяться поза межами крупних міст отримувати консультації кваліфікованих спеціалістів по інвестуванню;
- забезпечити наявність більшої кількості інформації щодо інвестиційних можливостей корпоративних клієнтів на сайті банку та вказати діючі тарифи на дані послуги.

Отже, дані рекомендації, на нашу думку, дозволять АТ «Альфа-банк» сприяти розширенню клієнтської мережі, підвищити власну конкурентоспроможність та збільшити обсяг операцій на фондовому ринку на доручення клієнтів і як результат – нарощувати рівень доходів банку.

АНОТАЦІЯ

Задойко М. П. «Інвестиційна діяльність комерційного банку»
кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності
«072 Фінанси, банківська справа та страхування»
за освітньо-професійною програмою
Фінанси, фінансовий менеджмент та страхування
Одеський національний економічний університет, м. Одеса, 2021 рік

Кваліфікаційна робота бакалавра складається з трьох розділів. Об'єктом є економічні процеси, пов'язані з інвестиційною діяльністю комерційних банків. Предметом є теоретичні та практичні основи управління інвестиційною діяльністю АТ «Альфа-Банк».

У роботі розглядаються теоретичні аспекти економічних категорій «інвестиційна діяльність» та «інвестиційний портфель», а також методи оцінки ефективності управління інвестиційним портфелем комерційного банку.

Проаналізовано діяльність комерційних банків на інвестиційному ринку України. Проведена оцінка фінансової та інвестиційної діяльності АТ «Альфа-Банк».

Запропоновано заходи вдосконалення інвестиційної діяльності АТ «Альфа-Банк».

Ключові слова: комерційний банк, інвестиційна діяльність, інвестиційний портфель, інвестиції, ризик, інвестиційна стратегія, цінні папери.

ANNOTATION

Zadoiko M.P. "Investment activity of a commercial bank"
qualification work for a bachelor's degree in the specialty
«072 Finance, Banking and Insurance»
according to the educational and professional program
Finance, financial management and insurance
Odessa National Economic University, Odessa, 2021

The bachelor's thesis consists of three sections. The object is the economic processes associated with the investment activities of commercial banks. The subject is the theoretical and practical foundations of investment management of JSC "Alfa-Bank".

The paper considers the theoretical aspects of the economic categories "investment activity" and "investment portfolio", as well as methods for assessing the effectiveness of investment portfolio management of a commercial bank.

The activity of commercial banks in the investment market of Ukraine is analyzed. The financial and investment activity of JSC "Alfa-Bank" is analyzed.

Measures to improve the investment activities of JSC "Alfa-Bank" are proposed.

Keywords: commercial bank, investment activity, investment portfolio, investments, risk, investment strategy, securities.